

Suomalaisten kirjastojen kuvailutasot (uudistunut RDA)

16.11.2023

Pakolliset elementit merkitään/tallennetaan kuvailuun vain niissä tilanteissa, kun tieto on saatavilla ja sovellettavissa (mahdollista tallentaa).

Kaikki suppealla kuvailutasolla (S) määritellyt pakollisuudet ja ehdollisuudet ovat voimassa myös laajalla kuvailutasolla (L).

Tietojärjestelmäkohtaisesti voidaan linjata noudatettavan laajaa kuvailutasoa, jossa pakollisia elementtejä on enemmän kuin suppealla tasolla.

RDA-elementin tai elementtiryhmän nimi	Pakollinen suppealla tasolla (S)	Pakollinen laajalla tasolla (L)	Pakollisuuden ehdollisuus
Teoksen elementit			
teoksen tunniste	S	L	Pakollinen, kun teos kuvaillaan erikseen
teosryhmän tunniste	S	L	Pakollinen, kun teos kuvaillaan erikseen
teoksen ensisijainen nimeke (esim. alkuteoksen nimeke tai kokoava nimeke)	S	L	
avainnimeke		L	Pakollinen vain sarjamaisessa teoksessa ja kansallisbibliografisessa kuvailussa
teoksen auktorisoitu hakutieto	S	L	
käytetty lähde		L	
merkintälähde		L	Pakollinen vain liikkuvaa kuvaa sisältävässä aineistossa, äänikirjoissa ja verkkoaineistoissa. Muissa aineistoissa merkintälähde merkitään vain silloin, kun merkintälähteenä käytetään muuta kuin ensisijaista tiedonlähdettä.
aihe	S	L	Pakollinen kokoelman suppean tason kuvailussa vain aiheenmukaisissa kokoelmissa

teoksen ajankohta	S	L	Pakollinen suppealla tasolla elokuvan auktorisoidussa hakutiedossa (ensililtavuosi) ja laajalla tasolla musiikkiaineistossa.
oppiarvon myöntävä yhteisö		L	
pituus- ja leveysasteet		L	Pakollinen, kun tieto on helposti saatavilla
opusnumero		L	Pakollinen kansallisbibliografisessa kuvailussa
temaattisen teosluettelon numero		L	Pakollinen kansallisbibliografisessa kuvailussa
musiikkiteoksen järjestysnumero		L	Pakollinen kansallisbibliografisessa kuvailussa
edustavan ekspression kieli		L	Pakollinen aggregoivan teoksen kuvailussa
edustavan ekspression tallennusajankohta		L	Pakollinen aggregoivan teoksen kuvailussa
edustavan ekspression tallennuspaikka		L	Pakollinen aggregoivan teoksen kuvailussa
edustavan ekspression sisältötyyppi		L	Pakollinen aggregoivan teoksen kuvailussa
edustavan ekspression musiikin esityskokoonpano		L	Pakollinen aggregoivan teoksen kuvailussa
edustavan ekspression kesto		L	Pakollinen aggregoivan teoksen kuvailussa
edustavan ekspression kartografisen sisällön projektiio		L	Pakollinen aggregoivan teoksen kuvailussa
myöhempi teos		L	Pakollinen vain sarjamaisessa teoksessa
edeltävä teos		L	Pakollinen vain sarjamaisessa teoksessa
osa teosta		L	Pakollinen vain sarjamaisessa teoksessa

teoksen osa		L	Pakollinen vain sarjamaisessa teoksessa
teoksen ekspressio	S	L	Merkitään, jos tallennusformaatti sen sallii
teoksen manifestaatio	S	L	Merkitään, jos tallennusformaatti sen sallii
teoksen tekijä (henkilö)	S	L	Merkitään mahdollisimman tarkka suppeampi elementti, mikäli mahdollista
teoksen tekijä (yhteisö)	S	L	Koskee sekä aineiston että metatietokokonaisuuden (eli tietueen) tekijää. Merkitään mahdollisimman tarkka suppeampi elementti, mikäli mahdollista
teoksen tekijä (suku)	S	L	Merkitään mahdollisimman tarkka suppeampi elementti, mikäli mahdollista
teoksen alkuperään liittyvä paikka		L	Pakollinen musiikkiaineistossa
kokoelman kartuntamenetelmä	S	L	
kokoelman kartuttamisen linja	S	L	
kokoelman muodostaja (henkilö)	S	L	
kokoelman muodostaja (yhteisö)	S	L	
kokoelman muodostaja (suku)	S	L	
kokoelman luetteloija (henkilö)	S	L	
kokoelman luetteloija (yhteisö)	S	L	
kokoelman luetteloija (suku)	S	L	
luettelo manifestaatiolle	S	L	Pakollinen kokoelman kuvailussa
teokseen liittyvä manifestaatio	S	L	Koskee metatietokokonaisuudessa (eli tietueessa) noudatettavaa sisältöstandardia
Ekspression elementit			

ekspression tunniste	S	L	Pakollinen, kun teos kuvaillaan erikseen, ISRC-tunnus pakollinen laajalla tasolla musiikkiaineistossa
ekspression ensisijainen nimeke	S	L	Merkitään, jos tallennusformaatti sen sallii
ekspression auktorisoitu hakutieto	S	L	
tallennusajankohta		L	Pakollinen musiikkiaineistossa
tallennuspaikka		L	Pakollinen musiikkiaineistossa
sisältötyyppi	S	L	
ekspression kieli	S	L	Koskee sekä aineiston että metatietokokonaisuuden (eli tietueen) kieltä
musiikin esityskokoonpano		L	
nuottikirjoituksen tyyppi		L	
nuottiaineiston muoto		L	
kesto		L	Pakollinen musiikissa ja liikkuvassa kuvassa
kartografisen sisällön horisontaalinen mittakaava	S	L	
kartografisen sisällön vertikaalinen mittakaava	S	L	
kartografisen sisällön projektio		L	
ekspression toteuttama teos	S	L	Merkitään, jos tallennusformaatti sen sallii
ekspression manifestaatio	S	L	Merkitään, jos tallennusformaatti sen sallii
aggregoi ekspression		L	Pakollinen, kun aggregoiva ekspressio kuvaillaan erikseen
sovittaja (henkilö)	S	L	
sovittaja (suku)	S	L	
sovittaja (yhteisö)	S	L	
toimittaja (henkilö)		L	
toimittaja (suku)		L	
toimittaja (yhteisö)		L	

esittäjä (henkilö)		L	
esittäjä (suku)		L	
esittäjä (yhteisö)		L	
kääntäjä (henkilö)		L	
kääntäjä (suku)		L	
kääntäjä (yhteisö)		L	
Manifestaation elementit			
manifestaation tunniste	S	L	Myös sarjan ja alasarjan ISSN-tunnukset ovat pakollisia
manifestaation nimeke	S		Pakollinen kokoelman kuvailussa
päänimeke	S	L	
rinnakkainen päänimeke		L	
muu nimeketieto		L	
manifestaation auktorisoitu hakutieto	S	L	Ei pakollinen MARC21-kuvailussa
päänimekkeeseen liittyvä vastuullisuusmerkintö	S	L	
mediatyyppi	S	L	
tallennetyyppi	S	L	
painosmäärite	S	L	Muuttumattoman lisäpainoksen painosmäärite on pakollinen vain laajan tason kuvailussa
nimetyn uudistetun painoksen määrite	S	L	
tuotantoaika	S	L	Pakollinen julkaisemattoman aineiston (ml. kokoelman) kuvailussa
kustannuspaikka	S	L	
kustantajan nimi	S	L	
julkaisuaika	S	L	
jakelijan nimi	S	L	Pakollinen vain videotallenteissa
valmistajan nimi		L	Pakollinen vain kansallisbibliorafisessa kuvailussa
valmistuspaikka		L	Pakollinen vain kansallisbibliorafisessa kuvailussa

copyright-vuosi	S	L	Pakollinen, jos copyright-vuosi poikkeaa julkaisuajasta tai arvioidusta julkaisuajasta
kuvasisältö		L	Ei pakollinen kuvateoksissa
manifestaation laajuus	S	L	
sarjan nimeke	S	L	
numerointijakson sisäinen numerointi	S	L	Pakollinen myös alasarjassa
numerointijakson ensimmäinen numero- ja/tai kirjainmäärite	S	L	Pakollinen vain sarjamaisessa teoksessa
numerointijakson ensimmäinen aikamäärite	S	L	Pakollinen vain sarjamaisessa teoksessa
numerointijakson viimeinen numero- ja/tai kirjainmäärite	S	L	Pakollinen vain sarjamaisessa teoksessa
numerointijakson viimeinen aikamäärite	S	L	Pakollinen vain sarjamaisessa teoksessa
manifestaatioon sisältyvä teos	S	L	
manifestaatioon sisältyvä ekspressio	S	L	Kuvailevan yhteisön päätettävissä
manifestaation kappale	S	L	
jäljenne manifestaatiosta		L	
manifestaation jäljenne		L	
stillkuvaan osallinen henkilö		L	Kuvittaja on pakollinen silloin, kun kuvitus on keskeinen, mutta ei ainoa aggregaatin sisältö
stillkuvaan osallinen suku		L	Kuvittaja on pakollinen silloin, kun kuvitus on keskeinen, mutta ei ainoa aggregaatin sisältö
stillkuvaan osallinen yhteisö		L	Kuvittaja on pakollinen silloin, kun kuvitus on keskeinen, mutta ei ainoa aggregaatin sisältö

kustantaja (yhteisö)		L	Pakollinen kansallisbibliografisessa kuvailussa, kun kyseessä on sellainen toimija, jonka pääasiallinen tehtävä ei ole kustantaminen (esim. erilaiset yhdistykset ja seurat)
kustantaja (suku)		L	Pakollinen kansallisbibliografisessa kuvailussa, kun kyseessä on sellainen toimija, jonka pääasiallinen tehtävä ei ole kustantaminen (esim. erilaiset yhdistykset ja seurat)
kustantaja (henkilö)		L	Pakollinen kansallisbibliografisessa kuvailussa, kun kyseessä on sellainen toimija, jonka pääasiallinen tehtävä ei ole kustantaminen (esim. erilaiset yhdistykset ja seurat)
alakokoelma	S	L	
alakokoelma kokoelmassa	S	L	
kokoelman kappale	S	L	
kokoelman sijainti	S	L	
luettelo	S	L	Pakollinen kokoelman kuvailussa
Kappaleen elementit			
kappaleen tunniste	S	L	Ei pakollinen MARC21-kuvailussa
kappaleen ensisijainen nimeke	S	L	Ei pakollinen MARC21-kuvailussa
kappaleen auktorisoitu hakutieto	S	L	
kappaleen edustama manifestaatio	S	L	
kappale kokoelmassa	S	L	
yhteensidottu	S	L	
kappaleen sijainti	S	L	
Toimijan elementit			
henkilön tunniste	S	L	

henkilön ensisijainen nimi	S	L	
nimen täydellisempi muoto	S	L	Pakollinen, kun sitä tarvitaan erottamaan samannimiset henkilöt toisistaan
henkilön auktorisoitu hakutieto	S	L	
syntymäaika	S	L	
kuolinaika	S	L	
henkilön toiminta-ala		L	Pakollinen kirjastojen kuvailussa
henkilön ammatti tai tehtävä		L	
henkilöön liittyvä maa	S	L	
henkilön toinen identiteetti	S	L	
henkilön todellinen identiteetti	S	L	
suvun tunniste	S	L	
suvun ensisijainen nimi	S	L	
suvun auktorisoitu hakutieto	S	L	
suvun kategoria	S	L	
sukuun liittyvä ajanjakso	S	L	Pakollinen, kun sitä tarvitaan erottamaan samannimiset suvut toisistaan
yhteisön tunniste	S	L	
yhteisön ensisijainen nimi	S	L	
yhteisön auktorisoitu hakutieto	S	L	
konferenssin paikka	S	L	
konferenssin ajankohta	S	L	
konferenssin numero	S	L	
yhteisön kategoria	S	L	
julkishallinnollisen yhteisön kategoria	S	L	
perustamisajankohta	S	L	Pakollinen, kun sitä tarvitaan erottamaan samannimiset yhteisöt toisistaan
lakkauttamisajankohta	S	L	Pakollinen, kun sitä tarvitaan erottamaan samannimiset yhteisöt toisistaan

yhteisön toiminta-ala	S	L	
yhteisön käyttämä kieli		L	pakollinen kirjastojen kuvailussa, jos kielellä on merkitystä toimijan tunnistamisen kannalta
yhteisön toiminta-aika	S	L	Pakollinen, kun sitä tarvitaan erottamaan samannimiset yhteisöt toisistaan
yhteisöön liittyvä yhteisö	S	L	Pakollinen suppealla tasolla konferenssiin liittyvän laitoksen osalta, pakollinen laajalla tasolla hierarkisissa tai edeltäjä/seuraaja-suhteissa
yhteisöön liittyvä paikka	S	L	
Nomenin elementit			
tietolähde		L	
tunnistamistaso	S	L	
nomenin merkkijono	S	L	
yksilöimättömän nimen ilmaus	S	L	Pakollinen henkilön nimen osalta
Ajanjakson elementit			
ajanjakson tunniste	S	L	
ajanjakson auktorisoitu hakutieto	S	L	
osa ajanjaksosta	S	L	
ajanjakson varianttihakutietoon		L	
Paikan elementit			
paikan tunniste	S	L	
paikan auktorisoitu hakutieto	S	L	
paikan varianttihakutieto		L	
paikan ensisijainen nimi	S	L	
paikan varianttiniimi		L	
paikan kategoria		L	
sijainti	S	L	
osa paikkaa		L	